

→ *Moet het wachten op een beloning de drijvende motor zijn in onze relatie met God ?
Kan de gelovige deze instemming (goedkeuring) op een andere manier ervaren ?*

Vers 6-8 : hier ligt het accent op de 3 grote dimensies van het geloof :

- **Het hoofd** : het cognitieve aspect, het verstandelijk geloof, geloven . Het geloof impliceert nog een zoeken naar God en een poging om Hem te benaderen. Het is een dynamisch proces !

- **Het hart** : het relationele aspect. Het vertrouwen vloeit voort uit de persoonlijk relatie met God. Hoe meer de gelovige met God omgaat, des te meer wordt hij aangezet Hem te vertrouwen.

- **De hand** : het aspect van gehoorzaamheid. Het geloof is in beweging gezet. Dat uit zich in daden.

Het geloof heeft veel dimensies. Iedereen bevindt zich op een ander punt tussen de 3 vectoren: overtuiging, vertrouwen, gehoorzaamheid. Het gevaar bestaat er wel in om één dimensie te accentueren en zo de andere te vergeten: vb. overtuiging zonder gehoorzaamheid, gehoorzaamheid zonder overtuiging of zonder vertrouwen.

- *In een postmoderne wereld aanvaarden de mensen alleen wat overeenstemt met hun persoonlijk en innerlijke ervaring : welke plaats neemt het begrijpen nog in ?*
→ *Wanneer ik deze drie dimensies vergelijk met hoe ik mijn geloof ervaar, welke dimensie is dan bij mij het meest ontwikkeld ? Welke dimensie dreig ik te verwaarlozen ?*
→ *Hoe kan ik een « evenwichtig » geloof ontwikkelen ?*

5. Voorbeelden van geloof:

In de verschillende voorbeelden uit het Oude Testament is het geloof dikwijls een paradox. Zo :

- Komt wat men ziet niet van wat zichtbaar is (3),
- Spreekt Abel nog door zijn offers, maar is hij dood (4),
- Ziet men Henoah niet meer, maar hij leeft nog (5),
- Is Noach verwittigd van wat men nog niet ziet (7),
- Vertrekt Abraham zonder te weten (8),

HET GELOOF

Het onderwerp « Geloof » komt voor het grootste deel aan bod in Hebr. 11. Zonder te veel uit te weiden over de verschillende voorbeelden zullen we trachten enkele lessen uit deze tekst te halen.

1. De context:

Deze brief is naar de Joodse christenen gestuurd. Die waren volledig overtuurd door de vernietiging van de tempel in Jeruzalem en door het verdwijnen van wat concreet, zichtbaar en voelbaar was in het beleven van hun geloof (offers, eredienst,...). De brief richt zich tot een gemeente die teleurgesteld is in de dingen die niet zijn verwezenlijkt. Deze christenen zijn geneigd op hun stappen terug te keren, omdat de uitdrukking van hun geloof hen nogal vaag lijkt, minder concreet.

Het einde van hoofdstuk 10 (verzen 32 – 39) herinnert deze gelovigen aan hun gevoerde strijd, die ze met moed en toewijding hebben doorstaan. De brief vraagt hen ook om hun overtuiging en hun ijver van weleer niet te verliezen, maar integendeel om vastberaden te wachten op de vervulling van Gods beloften. Ook de tegenstelling GELOOF – NALATIGHEID (vers 38 « opgeven – terugdeinzen ») wordt aangehaald.

De passage die volgt op dit hoofdstuk (Hebr.12 : 1-3) herneemt het thema van geloofstrouw die de proef ondergaat.

- *Ben ik , op bepaalde momenten, geneigd om « te laten vallen – op te geven » ?
Waarom ? Veranderingen in de kerk ? Omdat het lang duurt eer Jezus terugkomt ?
Andere redenen ?*
- *Hoe kan ik op die momenten volhouden ? Waardoor ?*

2. Wat is geloof ?

Het is één van de meest gebruikte woorden in ons « dialect van Kanaän ». Wat betekent dit woord eigenlijk ?

- *Tracht in enkele woorden een definitie te geven van het woord « geloof »:... ..*

De woorden **geloof** en **geloven** hebben, zowel in het Hebreeuws als in het Grieks, dezelfde oorsprong.

Het werkwoord **geloven** komt van het Hebreeuwse « âman » wat betekent « stevig dragen », en **wordt gezegd van een baby die je in je armen draagt en stevig vasthoudt om hem een veilige bescherming te verzekeren**. Vandaar : vertrouwen hebben, op iemand steunen die betrouwbaar is. Het substantief **geloof** betekent beproefde standvastigheid, onveranderlijkheid, duurzaamheid, trouw. Chouraqui vertaalt het als « vergroeiing ».

Het geloof beschrijft dus **de sterke relatie die kan bestaan tussen de mens en God**. Het betreft er de twee partners bij. Het is niet gewoon een geestelijke attitude, maar een totaal engagement.

→ *Herlees de definitie in Hebr. 11 :1, en vergelijk met je eigen definitie. Wat zijn de verschillen ?*

→ *Denk je dat ze volledig is en dat ze alles wat geloof inhoudt dekt ?*

3. Het handelen van God : Hebr 11 :1,2.

Vers 1 : Dit is geen absolute definitie van het geloof, maar een gevolg van de overdenking van hoofdstuk 10 over geloof – trouw , gedefinieerd als een concrete houding van de gelovige . Zelfs in moeilijkheden is deze sterk en resoluut verbonden met God en de beloften, die Hij heeft gedaan.

« **Het geloof nu is de zekerheid der dingen, die men hoopt** » :het veel gebruikte woord (hupostasis) wordt beter vertaald als « basis», « bewijs », dan als « zekerheid ». Het gaat hier niet om het gevoel van vertrouwen van de gelovige, maar om een reeds echt beleefde ervaring, die een voorproef is van wat wordt gehoopt.

« ... **en het bewijs der dingen, die men niet ziet** » : noteer de contradictie: geloof – trouw wijst op wat zich niet laat zien, wegens onzichtbaar:God en Zijn Koninkrijk. Het geloof is het werk van God aan het hart van wie Hem trouw is. Wanneer dit beleefd wordt door deze laatste , dan wordt het een bewijs dat God echt bestaat voor al wie de gevolgen ervan waarneemt in het leven van deze gelovige.

→ *Herlees dit vers in het licht van deze gedachte . Ontdek je er een andere betekenis in dan wat je er altijd dacht in te zien ?*

→ *Hoe kunnen deze twee verklaringen de rol van God in het geloof doen uitkomen ? Op welke manier ?*

→ *Wat heeft het geloof in mijn leven veranderd ? Geeft dat mij zekerheid dat Gods koninkrijk bestaat ? Waarin ben ik « een open boek » ?*

Vers 2 : letterlijk « **in** het geloof hebben de ouden een goed getuigenis gekregen ». Deze passage toont dat, in het kader van de geloofsrelatie, God kan getuigenis geven. De instemming van God toont ons dat er een echt verband bestaat tussen geloof en het onzichtbare en de dingen waarop we hopen.

Verzen 1 en 2 benadrukken de aanwezigheid en het handelen van God bij echt geloof. Zo vullen zij het einde van hoofdstuk 10 aan , dat de nadruk legt op het menselijk aandeel in het geloof.

→ *Je kan zien dat een relatie tussen 2 mensen goed zit. Maar wat bewijst je dat het echte liefde is ? Hoe staat het met mijn relatie tot God ? Hoe kan ik weten dat het om echte liefde gaat ? Zijn er bewijzen van ?*

4.De menselijke dimensie : Hebr 11 :3-6

Vers 3. Het spreekt over een dimensie van het geloof die de mens aangaat : wij begrijpen (werkwoord dat deel uitmaakt van intellectuele woordenschat, begrijpen door het verstandelijk vermogen - inzicht).

Geloof is niet alleen een gevoel en een vrijwillig handelen, maar ook een correct, verstandelijk begrijpen van Gods rol, hier in de schepping. Tegelijkertijd ontdek je opnieuw een God, die hoewel onzichtbaar, concreet optreedt bij de Schepping.

De gelovige moet ,bij de openbaring in de Bijbel over de oorsprong van de aarde, blijk geven van vertrouwen, maar van verlicht en verstandelijk vertrouwen.

→ *Is er een verband tussen geloof en begrijpen ? In welke mate is mijn geloof rationeel ?*

→ *Tot waar is onze relatie met God afhankelijk van het begrijpen van wie en wat God is ?*

Vers 4-5 – Ze benadrukken het verband tussen geloof en goddelijke instemming . Deze instemming uit zich in de vorm van beloning. Deze wordt echter meer verwacht dan aangeboden.

De instemming van de partner, in vriendschap of liefde, is op zichzelf al voldoende om goed te doen en om te helpen zich beter te voelen. Het zelfde geldt voor het kleine kind. Dit heeft een fundamentele behoefte aan appreciatie en waardering. Zo is het ook tussen de mens en God in het kader van het geloof.

- Hoopt Sara , ondanks haar hoge leeftijd (11),
- Zijn ze allen dood, maar hebben ze allen gegroet... (13),
- Heeft Abraham een zoon gekregen, maar wordt hij op de proef gesteld (17),
- Zegent Jacob, op het ogenblik dat hij gaat sterven (21),
- Sprak Jozef aan het eind van zijn leven...(22),
- Werd Mozes verborgen ... (23),
- Trok het volk door de Rode zee, maar werden de Egyptenaren erdoor verzwolgen (29),
- Zijn de muren van Jericho niet in te nemen, maar stortten ze in (30),
- Is Rachab een hoer, maar ze redt (31),
-

Volgens dit hoofdstuk is het geloof allesbehalve normaal. Allesbehalve samenhangend. Allesbehalve logisch. Allesbehalve simpel geluk.

Er bestaat een sterke tendens in de Kerk om over geloof te spreken alsof het een goed ingepakt voedingsmiddel is, dat hetzelfde is voor iedereen.

Hebr. 11 stelt het geloof voor als sterk variërend . Zowel het geloof dat zegeviert, als dat dat lijdt. Normatief geloof bestaat niet.

- *Welke contradicties stel ik vast in wat ik als christen meegemaakt heb?*
- *In welke mate aanvaard ik dat de andere zijn geloof niet op dezelfde manier beleeft als ik ?*

6. De hoop

Verzen 39-40 : hierin staan alle belangrijke punten van dit gedeelte.

De positieve fase van het succes van het geloof, en de negatieve fasen van zijn onverschilligheid zijn slechts etappes naar een hoger doel : de vervulling in God.

Vers 33 vermeldt dat door hun geloof ze beloften hebben zien in vervulling gaan. Maar deze gedeeltelijke verwezenlijkingen moeten niet verward worden met de definitieve verwerving van de belofte.

Men kan geen sterk geloof bezitten zonder hoop. Het begrip hoop geeft de oriëntatie van de gelovige naar de toekomst aan, en baseert zich op het vertrouwen in een soevereine God die zich engageert. Ze is verbonden met de termen erfenis, belofte , afkomst die meermaals voorkomen in het hoofdstuk.

- *Is de hoop voor mij een essentieel element van het geloof ? Hoe komt ze tot uiting in mijn leven ?*
- *We weten dat we gelijktijdig zullen deel hebben aan het heil samen met deze geloofshelden : wat zegt mij dat over de liefde van God ?*

7. Besluit

Dit hoofdstuk geeft niet EEN definitie van geloof, maar stelt verschillende benaderingen voor. Een volledige definitie geven van het geloof is onmogelijk , maar we kunnen toch de hoofdlijnen schetsen :

- Voor de mens is het geloof het naderen tot God, vertrouwen in zijn persoon en zijn beloften, standvastige trouw. Het veronderstelt een doordachte kennis. Ze heeft belangrijke waardeveranderingen tot gevolg.
- Voor God is het een bewijs en een handelen in ons, hier en nu. Het bewijst zijn liefde en trouw, verzekert ons wat moet komen en bewijst wat onzichtbaar is.

Dit geloof – definitie van de relatie tussen de gelovige en zijn God – is zowel overtuiging, vertrouwen als gehoorzaamheid. Het is de enige echte manier om de vergeving en het heil door God aangeboden te ontvangen.

« *Want wij wandelen in geloof, niet in aanschouwen* » (2 Kor 5 :7)